

Společné jmění manželů

Účelem manželství nemůže být placení dluhů druhého manžela, vzniklých před uzavřením manželství; opak by byl v extrémním rozporu s principy spravedlnosti, neboť by vedl k nepřijatelnému posílení práva věřitele na úkor manžela dlužníka. Vůle „nebýt po uzavření manželství negativně dotčen již existujícími dluhy svého nového manžela“ je legitimní a legální. Ústavní hodnotou, jež by měla být při výkladu § 719 odst. 2 a § 732 o. z. chráněna, je právo na soudní ochranu a právo manžela i po uzavření manželství vlastnit majetek. Neměl-li věřitel v okamžiku uzavření předmanželské smlouvy povinného vůči jeho snoubence žádné hmotné subjektivní právo, je třeba logickým výkladem dospět k závěru, že uzavřením předmanželské smlouvy nemohlo být žádné právo oprávněného vůči bývalé manželce povinného negativně dotčeno.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 20 Cdo 1846/2020-596 ze dne 24.2.2021)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné A. Č., narozené XY, bytem XY, zastoupené Mgr. M.M., advokátem se sídlem v P., proti povinnému D. B., narozenému XY, bytem XY, za účasti bývalé manželky povinného S. B., narozené XY, bytem XY, zastoupené Mgr. V.R., advokátem se sídlem v P., pro 380 000 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 68 EXE 909/2017, o dovolání oprávněné proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2020, č. j. 21 Co 368/2019-536, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

1. Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením ze dne 29. 8. 2019, č. j. 68 EXE 909/2017-403, částečně zastavil exekuci vedenou soudním exekutorem JUDr. J.L., Exekutorský úřad Cheb, pod sp. zn. 176 EX 00823/17, podle rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 17. 10. 2016, č. j. 7C 21/2016-30, a to co do jejího provedení postižením účtů bývalé manželky povinného u Raiffeisenbank č. XY a č. XY; současně rozhodl o nákladech řízení.

2. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že je vymáhán výlučný dluh povinného (vzniklý dle exekučního titulu v roce 2015, písemně uznáný dne 5. 1. 2016 co do důvodu a výše), dne 20. 1. 2016 uzavřel povinný se svou snoubenkou smlouvu o manželském majetkovém režimu (§ 716 a násl. zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, dále též jen „o. z.“), zveřejněnou v seznamu listin o manželském majetkovém režimu dne 2. 2. 2016, v níž se dohodli na režimu oddělených jmění. Jejich manželství trvalo od 21. 1. 2016 do 31. 10. 2017.

3. Podle soudu prvního stupně manželka povinného dostatečně prokázala, že prostředky na obou jejích účtech byly v jejím výlučném vlastnictví (kupní cena za prodej jejího bytu v XY, poukázaná z advokátní úschovy na její běžný účet a následně zčásti převedená na spořicí účet, finanční dary zasílané na běžný účet tetou, tchýní a sestrou povinného, určené výhradně pro ni a dítě, které měla s povinným). Soud dále zjistil, že částky zasílané na její běžný účet osobami a institucemi na pokyn povinného byly posléze jeho manželkou dle jeho požadavků odeslány, a tedy na účtu vedlejší účastnice nezůstaly. Na běžný účet přicházely i příjmy z její podnikatelské činnosti, rodičovský příspěvek apod., jde však o prostředky předmanželskou smlouvou vyloučené ze společného jmění manželů, dále též jen „SJM“, přičemž jiné zajištění prostředků osobě vstupující do manželství (než je majetkový režim odlišný od zákonného, vystavujícího manžela povinného povinnosti hradit dluhy za

svého partnera, vzniklé ještě před manželstvím) za současné právní úpravy nelze poskytnout.

4. Soud rovněž uzavřel, že vymáhání předmětného dluhu na manželce povinného je za daných okolností v rozporu s dobrými mravy, s institutem manželství i se zásadou pacta sunt servanda. Jmenovaná se na vzniku vymáhaného dluhu nijak nepodílela a je nemorální, aby pouhým uzavřením manželství byla podrobena exekuci „za povinného“, který se dle skutkových zjištění opakovaně dopouštěl podvodů a svou rodinu zanedbával, přičemž manželka povinného za něj dokonce již některé z dluhů hradila. Soud odkázal na premisy vyjádřené v nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2019, sp. zn. I. ÚS 1587/17 (nelze dovést žádný racionální argument, proč by založení manželství mělo vést k možnosti třetí osoby vést exekuci na majetek manžela nabytý před uzavřením manželství, důvodová zpráva ani žádné ustanovení občanského zákoníku o posílení práva věřitele na úkor manžela dlužníka nehovoří, ochrana poskytovaná manželství by neměla být menší než ochrana poskytovaná neformálním rodinám).

5. Odvolací soud k odvolání oprávněné a bývalé manželky povinného rozhodnutí soudu prvního stupně ve výroku o částečném zastavení exekuce potvrdil, ve výroku II. změnil jen tak, že náklady státu (v nezměněné výši 908 Kč) ponese oprávněná, ve výroku III. změnil tak, že oprávněná, povinný a bývalá manželka povinného nemají vůči sobě navzájem právo na náhradu nákladů řízení o částečném zastavení exekuce před soudem prvního stupně, a dále rozhodl o nákladech odvolacího řízení. Rozhodoval po svém předchozím kasačním rozhodnutí (usnesení ze dne 25. 4. 2018, č. j. 21 Co 142/2018-135, jímž byla věc vrácena soudu prvního stupně s tím, aby provedl důkazy označené vedlejší účastníci za účelem prokázání tvrzení, že exekuce je vedena na oddělený majetek a v nepřiměřeném rozsahu).

6. Odvolací soud uvedl, že dosud není judikaturou ustáleno, zda předmanželská smlouva ochrání před exekucí, protože každý případ je nutno posuzovat individuálně. Projednávanou věc je třeba posoudit podle zákona č. [89/2012](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů, a pořízení majetku manžela povinného podle § 262b odst. 1 o. s. ř. Dále uvedl, že obvodní soud své závěry opřel o nález Ústavního soudu, který je přelomový a pro posouzení věci příležitý, neboť řeší skutkově téměř totožnou věc. Současně zdůraznil, že třetí osoba (oprávněná) v okamžiku uzavření předmanželské smlouvy neměla vůči manželce povinného žádné hmotné subjektivní právo, proto nemohlo být uzavřením smlouvy toto právo dotčeno. Smlouva se svým obsahem nemohla dotknout oprávněné a „nemá vůči ní právní účinky“. Posílení práva věřitele na úkor manžela dlužníka nelze z ustanovení občanského zákoníku či z důvodové zprávy nijak dovést. Podle odvolacího soudu bývalá manželka povinného prokázala, že exekuce je vedena na její oddělený majetek, a že na obou účtech jsou pouze její výlučné prostředky, nikoli prostředky v SJM. Režim oddělených jmění (§ 717 o. z.) byl sjednán smlouvou uzavřenou ve formě notářského zápisu, účinnou uzavřením manželství a zapsanou do veřejného seznamu (§ 720, 721 o. z.). Ke vzniku SJM tudíž vůbec nedošlo a je dán důvod pro zastavení exekuce dle § 262b odst. 2 o. s. ř.

7. Proti usnesení Městského soudu v Praze podala oprávněná dovolání, jež doplnila podáním ze dne 26. 5. 2020. Namítá, že napadené usnesení závisí na posouzení otázky hmotného práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, a dále na posouzení otázek hmotného a procesního práva, při jejichž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu. Vytýká odvolacímu soudu nesprávnost posouzení ve vztahu k řešení tří otázek:

a) Odvolací soud nesprávně posoudil povahu prostředků na účtech manželky povinného, jež označil za její výlučné prostředky. Jednalo se o prostředky, které by (nebyť předmanželské smlouvy) „spadaly“ do SJM.

b) Došlo ke zneužití institutu předmanželské smlouvy, kdy nedlužný manžel, v jehož prospěch má být aplikována zásada dobrých mravů, sám jedná v rozporu s dobrými mravy.

c) Usnesení odvolacího soudu je (s odkazem na judikaturu Ústavního soudu) nepřezkoumatelné pro nedostatečné odůvodnění.

8. Ad a) Dovolatelka považuje závěr o povaze prostředků na obou účtech manželky povinného za rozporný s hmotným právem. Pokud jde o běžný účet, přicházela na něj řada plateb. Jakmile přišly prostředky povinného, smísily se s ostatními. Soud tedy nemohl uzavřít, že výlučné prostředky povinného v důsledku úhrad, které manželka povinného prováděla dle jeho pokynů, na účtu manželky povinného nezůstaly. Z dokazování vyplynulo, že na běžném účtu manželky povinného byly též prostředky spadající do SJM (mzda, příjmy z podnikatelské činnosti, dávky podpory v těhotenství a mateřství). Nebylo tedy možné exekuci zastavit s odkazem na § 262b odst. 2 o. s. ř., protože toto ustanovení neumožňuje zastavení exekuce vedené na účet manžela povinného, není-li vyvrácena domněnka, že na něm jsou alespoň zčásti prostředky, které by jinak náležely do SJM. Ze stejného důvodu považuje za nesprávný i závěr, že částka 1 200 000 Kč na spořicímu účtu byla ve výlučném vlastnictví manželky povinného. Tyto prostředky totiž pocházejí z běžného účtu, kde předtím došlo k jejich smísení s prostředky, které by náležely do SJM, pokud by nebylo předmanželské smlouvy. Závěr o povaze prostředků na spořicímu účtu soud nadto podložil srovnáním částek na jednotlivých účtech v různých časových okamžicích. Dovolatelka nesouhlasí ani s tím, že uzavřením předmanželské smlouvy nebyla dotčena subjektivní majetková práva oprávněné. Naopak prosazuje, že tím došlo ke zkrácení práva na uspokojení její pohledávky vůči povinnému, důsledkem je faktická nepostižitelnost prostředků na účtu manželky povinného, na němž byly uloženy prostředky povinného. Jestliže pak soud přihlížel k předmanželské smlouvě, měl také posoudit její nesoulad s § 719 odst. 2 o. z. a v návaznosti na něj by nemohl předmětnou exekuci částečně zastavit. Podle dovolatelky však k předmanželské smlouvě nelze v exekučním řízení přihlížet (§ 262a odst. 3 o. s. ř.), exekuci příkázáním pohledávky z účtu manželky povinného lze vést a prostředky na účtu lze postihnout do výše podílu dlužníka ve smyslu § 732 a § 742 o. z. Oprávněná odmítá názor, že exekuci příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného pro dluh povinného vzniklý před uzavřením manželství je třeba bez dalšího vždy zastavit dle 262b odst. 2 o. s. ř., i když prostředky na účtu spadají dle § 709 a násl. o. z. do SJM, avšak manželé uzavřeli předmanželskou smlouvu, jíž tyto prostředky ze SJM vyloučili. Takový závěr je v rozporu s právními předpisy i s nálezem I. ÚS 1587/17.

9. Ad b) Soud se v rozporu s ustálenou judikaturou (viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 4732/2014) nevypořádal s námitkou porušení dobrých mravů (§ 6 a § 547 o. z.) ze strany manželky povinného, která přijímala na svůj účet prostředky povinného a nakládala s nimi dle jeho pokynů, ač věděla o jeho dlužích a exekucích, selektivně uspokojovali pouze některé věřitele a předstírali, že povinný je bez prostředků. Jednání povinného soud označil za nemravné, jeho manželku však považoval za pomyslnou oběť nečestného jednání povinného a nespravedlivého doslovného výkladu zákona. S ohledem na konkrétní okolnosti případu by musel soud dospět přinejmenším k nepoctivému jednání povinného i jeho manželky (tím je pomoc s ukrýváním peněz před exekučním řízením, krácení práv věřitelů), a tím k možnosti vést exekuci i na účet manželky povinného. Domněnka poctivého jednání „vedlejší účastnice“ byla dle dovolatelky provedeným dokazováním vyvrácena. Dovolatelka je přesvědčena, že pokud se „vedlejší účastnice“ chtěla vyhnout postižení svých výlučných prostředků, mohla své prostředky oddělit a nedopustit jejich mísení.

10. Ad c) Podle dovolatelky soud nesprávně vyložil a aplikoval náleze Ústavního soudu I. ÚS 1587/17, neboť neuvedl, v čem spatřuje shody a rozdíly skutkové situace posuzované v nálezu a v této věci, pouze přijal negativní rozhodnutí k možnosti exekuce účtu manželky povinného (takový obecný závěr však z nálezu nevyplývá). Soud nerefletoval odlišnosti případu, konkrétně nepoctivé jednání manželky povinného (pomoc s ukrytím prostředků povinného), nezabýval se všemi aspekty smyslu předmanželské smlouvy, který dovolatelka vidí právě v ukrytí peněz povinného před exekucí, jakožto účelu nelegitimního i nelegálního. Protože soud své závěry náležitě neodůvodnil, jen otrocky

opakoval názor Ústavního soudu, jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné a rozporné s právem na spravedlivý proces. Zdůraznila, že dle názoru Ústavního soudu, vyjádřeného ve shora uvedeném nálezu, bylo účelem novely o. s. ř., provedené zákonem č. [139/2015](#) Sb., posílení ochrany práv třetích osob před účelovým jednáním manželů. Ten však soudy v projednávané věci ignorovaly a svým výkladem popřely. Nepoměřily zájem na ochraně rodiny a rodičovství se zájmem na vymahatelnosti práva a ochraně věřitele, neposoudily otázku podstaty a účelu manželství povinného (které neplnilo svůj zákonný účel, a tedy není důvod pro jeho zvláštní ochranu). Soud se též nevyjádřil k otázce, zda je možné vést exekuci příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného, pokud se na něm nachází výlučné prostředky povinného. Pokud by to nebylo možné, bylo by to dle dovolatelky v rozporu se smyslem a účelem zákona i s dobrými mravy. Ústavní soud v dotčeném nálezu odmítl výklad, podle něhož by založení manželství umožnilo věřiteli vést exekuci i na majetek manžela povinného nabytý před uzavřením manželství; v nyní posuzovaném případě jde však o jinou situaci, zde byl postižen účet manželky povinného, na němž kromě takového majetku byl i majetek, který manželka nabyla za trvání manželství, a majetek, který patřil výlučně dlužníkovi. Odvolací soud svým výkladem vyloučil aplikaci ustanovení § 262a odst. 3 o. s. ř., aniž by to srozumitelně odůvodnil. Dovolatelka závěrem navrhla, aby dovolací soud zrušil usnesení soudů obou stupňů a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

11. K dovolání oprávněné se vyjádřila bývalá manželka povinného. Podle ní oprávněná v projednávané věci prosazuje, že k předmanželské smlouvě se nepřihlíží, ačkoli je takový výklad s ohledem na nálezu Ústavního soudu rozporný s ústavou zaručenými právy. Oprávněná opakovaně cituje z nálezu, ale jeho závěry opomíjí. Opírá se o článek z odborné literatury, který vzhledem k době, kdy byl publikován, dotčený nálezu a s ním i vývoj právního výkladu nemohl reflektovat. Nálezu řešil právě otázku vznesenou dovolatelkou v bodu a). Oprávněná rozvíjí teorii o porušení dobrých mravů ze strany vedlejší účastnice, přičemž zcela přehlíží, že tato hradila mnohé dluhy povinného i ze svých výlučných prostředků. Nemohla tedy jednat nemravně. Z výsledků vyplynulo, že s věřiteli, o kterých věděla, jednala a dluhy povinného splácela. Sama má za povinným pohledávku z neuhrazeného soudem stanoveného výživného na společného syna, má s celou situací potíže, protože jsou blokovány její výlučné finanční prostředky. Je obětí jeho nemorálního a dokonce již i agresivního chování, ponechal ji v tíživé finanční situaci (nyní je ve výkonu trestu odnětí svobody) a ona musí řešit dopady jeho jednání a bránit sebe i zájmy nezletilého syna. Vedlejší účastnice popírá, že by pomáhala ukrývat jeho prostředky. Nic takového ani z dokazování nevyplývalo. Povinný zneužil její účet a nechal na něj zasílat peněžní prostředky bez jejího souhlasu. Je nelogické, aby mu pomáhala prostředky ukrývat, když pak za něho hradila jeho dluhy. Je přesvědčena, že rozhodnutí obou soudů jsou dostatečně odůvodněna, skutková zjištění odpovídají provedenému dokazování a právní závěry mají logickou návaznost na úvahy o hodnocení důkazů. Dovolání by mělo být odmítnuto, popřípadě zamítnuto, a vedlejší účastnici by mělo být přiznáno právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

12. Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 30. 9. 2017 (srov. část první čl. II bod 2 zákona č. [296/2017](#) Sb.), dále jen „o. s. ř.“.

13. Dovolání je přípustné, protože dovolací soud se dosud nezabýval otázkou možnosti uspokojení věřitele postihem účtu manželky povinného v situaci, kdy je vymáhán dluh povinného vzniklý za účinnosti zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, avšak před uzavřením manželství, přičemž povinný a bývalá manželka povinného si před uzavřením manželství sjednali předmanželskou smlouvou režim oddělených jmění (ta byla vložena do Seznamu listin o manželském majetkovém režimu až po uzavření manželství).

14. Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

15. Nejvyšší soud předesílá, že zpochybnění právního posouzení věci, budovaného na odlišném skutkovém stavu, než z jakého vyšel při posouzení věci odvolací soud, není uplatněním způsobilého dovolacího důvodu ve smyslu § 241a odst. 1 o. s. ř. Nejvyšší soud je vázán skutkovým zjištěním, ke kterému na základě provedeného dokazování soudy dospěly. K otázce zneužití dobrých mravů bývalou manželkou povinného nutno uvést, že soudy neshledaly, že by manželka povinného jednala nepoctivě, jak se snaží prosadit oprávněná. Na základě provedeného dokazování soudy naopak uzavřely, že vymáhání předmětné částky postižením účtu bývalé manželky povinného by bylo nemravné. Manželka povinného by byla podrobena exekuci za dluh povinného, který jak patrně z výslechu svědků jednal neeticky, dopouštěl se trestné činnosti a nezabezpečoval ani svou rodinu (svého nezletilého syna). Rovněž bylo zjištěno, že manželka povinného dokonce některé dluhy za povinného hradila. Zpochybňované skutkové závěry odvolacího soudu odpovídají provedeným důkazům. Hodnocení důkazů nevykazuje žádné znaky libovůle, skutková zjištění odvolací soud dostatečným a logickým způsobem odůvodnil.

16. Podle § 42 odst. 1 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, dále též jen „zákon č. [120/2001](#) Sb.“, před vydáním exekučního příkazu na majetek ve společném jmění manželů zjistí exekutor, zda je v Seznamu listin o manželském majetkovém režimu vedeném podle notářského řádu evidována smlouva o manželském majetkovém režimu nebo rozhodnutí soudu o zrušení společného jmění manželů, jeho obnovení nebo zúžení jeho stávajícího rozsahu, anebo dohoda nebo rozhodnutí soudu o změně smlouveného režimu nebo režimu založeného rozhodnutím soudu.

17. Podle § 42 odst. 2 zákona č. [120/2001](#) Sb. při vydání exekučního příkazu je exekutor povinen vycházet z obsahu listiny podle odstavce 1, jde-li o vydobytí dluhu ze závazku vzniklého po jejím zápisu do Seznamu listin o manželském majetkovém režimu nebo jde-li o vydobytí dluhu ze závazku vzniklého před jejím zápisem do Seznamu listin o manželském majetkovém režimu a vyslovil-li s tím souhlas oprávněný. Nelze-li zjistit z exekučního titulu nebo z listiny podle odstavce 1, že závazek vznikl po zápisu listiny do Seznamu listin o manželském majetkovém režimu, má se za to, že závazek vznikl před zápisem listiny do Seznamu listin o manželském majetkovém režimu.

18. Podle § 42 odst. 3 zákona č. [120/2001](#) Sb. v ostatních případech lze vydat exekuční příkaz postihující majetek, který netvoří součást společného jmění manželů jen proto, že byl zákonný režim společného jmění manželů změněn.

19. Podle § 42 odst. 4 zákona č. [120/2001](#) Sb. jde-li o vydobytí dluhu, který patří do společného jmění manželů, nebo dluhu povinného, pro který lze vydat exekuční příkaz na majetek ve společném jmění manželů, lze vést exekuci příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného u peněžního ústavu.

20. Podle ustanovení § 262b odst. 1 o. s. ř. platí, že je-li výkonem rozhodnutí postižen majetek ve společném jmění manželů nebo majetek manžela povinného ve větším rozsahu, než připouští zvláštní právní předpis, nebo nelze-li ho výkonem rozhodnutí postihnout, může se manžel povinného domáhat v této části zastavení výkonu rozhodnutí. O tom musí být soudem poučen.

21. Podle ustanovení § 262b odst. 2 o. s. ř. platí, že výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného bude zastaven, nejsou-li na něm ani z části uloženy peněžní prostředky, které by jinak náležely do společného jmění manželů. Není-li prokázán opak, má se za to, že peněžní prostředky na účtu manžela povinného by náležely do společného jmění manželů.

22. Podle ustanovení § 262a odst. 4 o. s. ř. jde-li o vydobytí dluhu, který patří do společného jmění manželů, nebo dluhu, pro který lze nařídít výkon rozhodnutí na majetek ve společném jmění manželů, lze vést výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného u peněžního ústavu.

23. Právní úprava SJM umožňuje snoubencům a manželům ujednat si manželský majetkový režim odlišný od zákonného režimu. Smluvený režim může spočívat mimo jiné v režimu oddělených jmění (§ 716 odst. 1, § 717 odst. 1 o. z.). Je-li ujednán režim oddělených jmění, nedochází v případě, že snoubenci uzavřou manželství, ke vzniku SJM. Platí přitom, že smlouva snoubenců o manželském majetkovém režimu nabývá účinnosti uzavřením manželství (§ 702 odst. 1 věta první o. z.). Smyslem uzavírání smlouvy o manželském majetkovém režimu snoubenci je upravit si majetkové poměry budoucích manželů tak, aby bylo zřejmé, jakým způsobem budou budoucí manželé hospodařit, jak budou spravovat svůj majetek, zda budou nabývat věci do SJM, jakým způsobem budou hradit případné dluhy, jak bude naloženo s příjmy apod., tedy tak, aby uzavřením manželství nebylo jejich majetkové postavení ohroženo. I pro smlouvy o manželském majetkovém režimu uzavírané snoubenci přitom platí, že smlouva se nesmí svým obsahem nebo účelem dotknout práv třetí osoby, ledaže by se smlouvou souhlasila; tato smlouva uzavřená bez souhlasu třetí osoby nemá vůči ní právní účinky [§ 719 odst. 2 o. z., srov. Hrušáková, M., Králíčková, Z., Westphalová, L. a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2014, s. 239, k účinnosti smluv rovněž srov. MELZER, F., TÉGL, P. a kolektiv: Občanský zákoník - velký komentář. Svazek IV. § 655-975. Praha: Leges, 2016, s. 427-434].

24. Nejvyšší soud se při aplikaci a interpretaci soukromoprávních ustanovení v projednávané věci přiklání k premise, podle níž účelem manželství nemůže být placení dluhů druhého manžela, vzniklých před uzavřením manželství; opak by byl v extrémním rozporu s principy spravedlnosti, neboť by vedl k nepřijatelnému posílení práva věřitele na úkor manžela dlužníka. Vůle „nebýt po uzavření manželství negativně dotčen již existujícími dluhy svého nového manžela“ je legitimní a legální. Jak uvedl Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 24. 4. 2019, sp. zn. I ÚS 1587/17, na nějž již odkázaly i soudy nižších stupňů, ústavní hodnotou, jež by měla být při výkladu § 719 odst. 2 a § 732 o. z. chráněna, je právo na soudní ochranu a právo manžela i po uzavření manželství vlastnit majetek (bod 17 nálezu). Ústavní soud za obdobných okolností připomněl, že neměla-li věřitelka v okamžiku uzavření předmanželské smlouvy povinného vůči jeho snoubence žádné hmotné subjektivní právo, je třeba logickým výkladem dospět k závěru, že uzavřením předmanželské smlouvy nemohlo být žádné právo oprávněné vůči bývalé manželce povinného negativně dotčeno. I ochrana třetích osob před jednáním manželů zamýšlejícím krácení práv věřitelů je nepochybně legitimní, není však žádný racionální argument pro to, aby založení manželství mělo vést k možnosti vést exekuci i na majetek manžela nabytý před manželstvím.

25. Dovolací soud se ztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, že v projednávané věci uzavřením smlouvy o odděleném jmění mezi snoubenci nemohlo být postavení oprávněné ohroženo. Smlouva se svým obsahem (resp. svými právními účinky) nemohla práva oprávněné dotknout (odvolací soud však právě také v této souvislosti m. j. konstatoval, že „...smlouva nemá vůči oprávněné právní účinky...“. Takové konstatování není přesné a vnímáno zcela bez širšího kontextu se může jevit jako zavádějící zejména s ohledem na odkaz na ustanovení § 719 odst. 2 o. z.).

26. V projednávané věci je vymáhán dluh, který vznikl povinnému před uzavřením manželství jako jeho výlučný dluh, a povinný před uzavřením manželství (po vzniku vymáhaného dluhu) smlouvou, řádně zveřejněnou v Seznamu listin o manželském majetkovém režimu, sjednal se svou snoubenkou režim oddělených jmění, pročež mezi ním a jeho budoucí manželkou SJM nevzniklo. Za těchto okolností tedy ani nemohly být na žádném z účtů manželky povinného uloženy žádné peněžní prostředky náležející do SJM a nebylo ani třeba vyvracet domněnku v tomto směru. Jelikož nebyly dány podmínky, za nichž lze vést exekuci příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného, bylo na místě zastavit exekuci co do jejího provedení postižením účtů bývalé manželky povinného (§ 262b odst. 2 o. s. ř.).

27. Názor dovolatelky, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, dovolací soud nesdílí. Odvolací soud sice citoval z odůvodnění nálezu Ústavního soudu, současně ale vyložil, proč lze jeho závěry

uplatnit i v dané věci.

28. Protože odvolací soud věc posoudil správně, Nejvyšší soud dovolání oprávněné podle ustanovení § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.

u

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ochrana spotřebitele \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovněprávní vztah \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určení otcovství \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Jméno v obchodní firmě právnické osoby](#)